

„Co máte na stole?“ EUIPO upozorňuje na padělané potraviny a nápoje v EU

- Úřady zabavily padělané potravinářské výrobky v hodnotě 91 milionů EUR v rámci jediné celoevropské operace
- Vína a lihoviny patří mezi produkty s nejvyšší mírou padělání v porovnání s jinými výrobky, přičemž roční ztráty na prodeji v EU dosahují 2289 milionů EUR a téměř 5700 pracovních míst. Jen v České republice se v tomto odvětví každoročně na tržbách ztrácí 43 milionů EUR
- Podvodné potraviny a nápoje obsahují nebezpečné látky, včetně methanolu, rtuti a toxických pesticidů
- Zeměpisná označení jsou známkou pravosti. Evropská unie má více než 3600 registrovaných produktů se zeměpisným označením

„Co máte na stole?“ To je otázka, kterou klade Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) v rámci své kampaně k Světovému dni boje proti padělání, která poukazuje na znepokojivou hrozbu padělaných potravin a nápojů v celé EU. Tato iniciativa vychází z nedávných zpráv, které ukazují, že padělání v odvětví potravin a nápojů nadále představuje značné **riziko pro zdraví spotřebitelů** a poškozuje evropské hospodářství i kulinařské dědictví.

Padělané výrobky jsou často spojovány s luxusním zbožím nebo oděvním a módním odvětvím. Podle hodnocení hrozeb v oblasti trestné činnosti související s duševním vlastnictvím na rok 2022 však **potraviny** – zejména sušenky, těstoviny, bramborové lupínky a cukrovinky – **byly druhou nejčastěji zabavenou kategorií výrobků na vnějších hranicích EU** v roce 2020.

Nedávné zjištění odhalují alarmující rozsah této trestné činnosti. Zpráva Europolu o hodnocení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti v Evropské unii na rok 2025 (SOCTA) zdůrazňuje, že růst elektronického obchodu poskytl padělatelům nové možnosti distribuce padělaných potravin, což spotřebitelům stále více ztěžuje rozpoznání pravých výrobků. Zločinci manipulují s etiketami a obaly potravin a upravují také výrobní procesy, přičemž se zaměřují na výrobky s vysokou hodnotou.

Operace vymáhacích orgánů v terénu rovněž odhalily rozsah tohoto problému. Společná operace Europolu a Interpolu OPSON, která se koná každoročně, vedla v roce 2024 k zabavení **padělaných a nevyhovujících potravinářských výrobků v hodnotě 91 milionů EUR**.

Výkonný ředitel EUIPO **João Negrão** uvedl:

„Padělané potraviny a nápoje představují závažný problém v oblasti veřejného zdraví. Cílem naší kampaně je vybavit spotřebitele znalostmi, které jim pomohou chránit se, a zároveň podpořit legitimní podniky, které dodržují normy kvality EU. Je to boj, který musíme vést společně: orgány, výrobci i spotřebitelé.“

Hlavním problémem zůstávají zdravotní rizika. Zpráva SOCTA za rok 2021 varuje, že v padělaných potravinách byly nalezeny **nebezpečné látky**, jako je methanol, rtuť, fipronil a různé insekticidy a pesticidy.

Padělání nápojů, zejména alkoholických, zůstává významným problémem, přičemž organizované zločinecké skupiny používají sofistikované metody k oklamání spotřebitelů. Padělatelé často znovu používají originální láhve nebo tisknou falešné etikety, které lepí na prázdné láhve, což spotřebitelům a orgánům ztěžuje rozlišení mezi legálními a padělanými výrobky.

Ekonomický dopad je rovněž značný. V letech 2013-2017 patřily dle EUIPO víno a lihoviny mezi nejvíce padělané výrobky. Celkem **v důsledku padělání došlo v EU ke ztrátě 2289 milionů EUR na tržbách a ke ztrátě téměř 5700 pracovních míst** ročně. Významná byla také ztráta na daních z těchto produktů, která činila 2068 milionů EUR.

Čína a Turecko patřily v letech 2019 a 2020 mezi nejčastěji uváděné země původu padělaných potravin a nápojů zadržených na vnějších hranicích EU.

ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ, ZNAČKA AUTENTICITY

Potravinářský a nápojový průmysl je základním kamenem hospodářství EU a významně přispívá k regionálnímu rozvoji, zaměstnanosti a tvorbě pracovních míst. Od vín po tradiční potravinářské výrobky umožňují [zeměpisná označení](#) (ZO) spotřebitelům důvěřovat kvalitním výrobkům a rozlišovat je, a zároveň pomáhají výrobcům lépe uvádět své výrobky na trh. Tato označení chrání názvy výrobků, které pocházejí z konkrétních regionů a mají vlastnosti nebo charakteristiky, které jsou v podstatě dané tímto geografickým prostředím.

Systém zeměpisných označení EU zahrnuje označení „chráněné označení původu“ (CHOP), „chráněné zeměpisné označení“ (CHZO) a „zaručená tradiční specialita“ (ZTS). Tyto certifikace chrání bohaté kulinářské dědictví Evropy a poskytují spotřebitelům záruku pravosti a kvality. V současné době má Evropská unie **více než 3600 produktů** registrovaných jako zeměpisná označení.

Francie, Itálie a Německo jsou lídry jak v produkci, tak v konzumaci produktů se zeměpisným označením, přičemž Francie sama představuje téměř 32 % prodeje produktů se zeměpisným označením v EU. Víno tvoří 54 % celkové spotřeby produktů se zeměpisným označením v EU, což ho činí obzvláště náchylným k padělání. Mezi další produkty silně zasažené paděláním patří **olivový olej, pivo, maso, sýry a mléčné výrobky**.

JAK SE MOHOU SPOTŘEBITELÉ CHRÁNIT

Kampaň EUIPO „Co máte na stole?“ poskytuje spotřebitelům praktické rady, jak se chránit před padělanými výrobky. Spotřebitelům se důrazně doporučuje, aby **nakupovali u oficiálních prodejců a distribučních kanálů**, jakož i na oficiálních webových stránkách značek, aby se vyhnuli padělkům. **Ověření označení produktu a jeho původu** a kontrola **certifikačních log** mohou pomoci potvrdit legitimitu produktu. Spotřebitelé by měli zejména

hledat oficiální označení zeměpisného označení EU (GI), jako jsou CHOP, CHZO a ZTS, aby se ujistili o pravosti produktů, které kupují.

Je také důležité pečlivě **prohlédnout obal** a samotný výrobek, protože padělky často vykazují nedostatky v provedení nebo pravopisné chyby. K ověření pravosti výrobku mohou dále pomoci nástroje pro ověřování pravosti, jako jsou QR kódy a hologramy. EUIPO vydalo [průvodce technologiemi pro boj proti padělání a pirátství](#), který obsahuje více než 40 technologií, které mohou podnikatelům pomoci chránit jejich značky.

ODSTRAŇOVÁNÍ PADĚLANÉHO ZBOŽÍ V EVROPĚ

Padělání potravin a nápojů a zneužívání zeměpisných označení představují závažný a vážný trestný čin, který je třeba řešit na mezinárodní úrovni. EUIPO se aktivně zapojuje do boje proti padělání v celé EU. V rámci svých snah spolupracuje s různými organizacemi a donucovacími orgány, včetně policistů a držitelů práv, s cílem posílit přeshraniční spolupráci a vymáhání práva v Evropě.

Významné operace, jako je OPSON – což ve starořečtině znamená „potraviny“ – pomáhají odstranit padělané a nekvalitní potraviny a nápoje z trhu. V roce 2024 vedla operace OPSON, koordinovaná Europol a Interpol ve spolupráci s různými orgány činnými v trestním řízení ve 29 evropských zemích a výrobci potravin a nápojů, k zabavení 22 000 tun potravin a přibližně 850 000 litrů (převážně alkoholických) nápojů v hodnotě 91 milionů EUR. Operace rovněž vedla k rozbití 11 zločineckých sítí a k předání 278 osob soudním orgánům v souvislosti s paděláním. V rámci těchto operací EUIPO poskytuje odborné znalosti v oblasti práv duševního vlastnictví, zejména ochranných známek a zeměpisných označení, a zároveň nabízí školení a úzce spolupracuje s vymáhacími orgány v boji proti padělání.

Jak vyplývá ze zpráv EUIPO, výroba a distribuce padělaných výrobků je často spojena s **organizovanou trestnou činností** – činnostmi, které poškozují legitimní podnikání, ohrožují zdraví spotřebitelů a přispívají k financování jiných závažných trestných činů, jako je obchod s drogami, praní peněz, kyberkriminalita, podvody a dokonce i terorismus.

O EUIPO

[Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví \(EUIPO\)](#) je jednou z největších decentralizovaných agentur Evropské unie se sídlem v Alicante ve Španělsku. EUIPO spravuje od roku 1994 registrace ochranných známek EU a od roku 2003 také průmyslových vzorů, což jsou práva duševního vlastnictví, která se vztahují na všech 27 členských států Evropské unie. V roce 2023 přidala agentura do svého portfolia další právo duševního vlastnictví, a to zeměpisná označení řemeslných výrobků a průmyslových výrobků. EUIPO rovněž provádí spolupráci na úrovni EU a na mezinárodní úrovni s cílem vytvořit rovné podmínky v oblasti duševního vlastnictví a je hostitelem [Evropské observatoře pro porušování práv duševního vlastnictví](#). V roce 2024 byl EUIPO popáté zařazen mezi [nejinovativnější úřady pro duševní vlastnictví na světě](#).

Kontakt pro média

Služba pro komunikaci a vztahy s médii EUIPO

Tel.: +34 653 674 113

press@euipo.europa.eu

